

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Спеціальність	В6 Перформативне мистецтво	
Спеціалізація	В6.01 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	
Ступінь вищої освіти	бакалавр	
Освітньо-професійна програма / Освітньо-наукова програма	«Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок», «Акторське мистецтво музично-драматичного театру»)» «Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)»	
Курс	1	
Семестр	1	
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Харченко Артем Вікторович
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Кандидат історичних наук
	Посада	Доцент кафедри мистецької освіти та гуманітарних дисциплін оркестрового факультету
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/social-sciences/Kharchenko.pdf artem.kharchenko@num.kh.ua
Анотація	Навчальна дисципліна пропонує здобувачу комплексний підхід до розуміння історії українського суспільства в різних її проявах. Ключовими принципами викладання є представлення минулого України як сукупності соціальних, економічних, суспільно-політичних та культурних процесів; акцент на полікультурності та багатонаціональності української історії. Важливим для викладання є полідисциплінарний підхід, який пропонує здобувачу погляд на ті чи інші процеси крізь сучасні наукові знання у історії, культурології, соціології, демографії, психології тощо. Опанування дисципліни дозволить здобувачеві орієнтуватись у сучасній гуманітаристиці, та розуміти власне суспільство у змінах історичних контекстів.	

Мета дисципліни	Метою вивчення дисципліни є формування знань про українське суспільство в минулому, в розмаїтті його полікультурності та багатонаціональності. історію Отримання здобувачами фундаментальних знань з історії та культури України, на підставі розгляду соціально-економічних, культурних, суспільно-політичних процесів в її минулому.
Програмні результати навчання	ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні. ПРН06. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір. ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння. ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв. ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва. ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя. ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів. СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
Зміст навчальної дисципліни	Тема 1. Вступ до курсу. Давня Русь. Культура вітчизняного середньовіччя (IX–перша половина XIII ст.). Тема 2. Українські землі у складі Литви й Польщі.

	Український Ренесанс (XIV–перша половина XVII ст.). Тема 3. Українські землі в часи існування козацької держави. Культура Нового часу (XVII–XVIII ст.). Тема 4. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій. Процеси націотворення в XIX ст. Тема 5. Революційні події 1917–1921 рр. в Україні. Тема 6. Україна в міжвоєнний період (1921–1939 рр.). Тема 7. Україна в Другій світовій війні (1939–1945 рр.). Тема 8. Гуманітарні катастрофи першої половини XX ст. на українських землях: Голодомор, Голокост, депортація народів Криму. Тема 9. Тенденції і протиріччя розвитку України в 1945–1985 рр. Культурне життя в повоєнній Україні. Тема 10. Україна в роки Перебудови й розпаду СРСР (1985–1991 рр.) Тема 11. Розвиток сучасного українського суспільства. Сучасна українська культура (1991–2021 рр.). Тема 12. Історична політика та історична пам'ять в практиках та дискусіях сучасної України (1991–2021 рр.).
Види занять	Лекційні, семінарські, індивідуальні, самостійна робота
Методи навчання	Словесний метод (лекція); практичний метод (семінарські заняття); наочний метод (метод демонстрацій фото та відео матеріалів, робота із візуальними матеріалами); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування, рецензування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (написання аналітичних записок); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти у вигляді написання есе за запропонованою темою.
Форми методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (має 60 балів): робота на семінарських заняттях, написання індивідуальних письмових робіт Підсумковий семестровий контроль (має 40 балів): письмовий екзамен. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Особливості політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, листування через e-mail, через надання посилань на google-диск. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності
Рекомендовані джерела інформації	Грицак, Я. (2019). Нарис історії України. Київ : Yakaboo Publishing. Сокирко, О. (2021). Кулінарна мандрівка в Гетьманщину. Київ : Темпора, 272 с. Fowler, M. (2017). Beau Monde on Empire's Edge: State and Stage in Soviet Ukraine. Toronto: University of Toronto Press, 312 p. Plokyh, S. (2015). The Gates of Europe: a History of Ukraine. NewYork : Basic Books, 432 p. Українські жінки у горнилі модернізації (2017). (Ред.) О. Кісь. Харків : Клуб сімейного дозвілля.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історико-культурологічні аспекти розвитку українського суспільства», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського Протокол № 9 від «26» червня 2025 р.